

KURYER ŚLĄSKI

CODZIENNE WYDANIE „POLAKA“

PISMO POŚWIĘCONE SPRAWOM LUDU POLSKIEGO NA ŚLĄSKU

REDAKCJA I ADMINISTRACJA: BYTOM O-S, ULICA ELEKTORALNA 19.

PRZEDPŁATA:

1.95 mk. na czwartą roku bez odniesienia.

2.40 mk. z odniesieniem do domu.

Telefon: Bytom 1020

Reklamy: 40 ton. za pierwszą petytówą

Ogłoszenia: 20 ton. za pierwszą petytówą

Każdy abonent „Kuryera Śl.“ jest ubezpieczony na wypadek śmierci wskutek nieszczęścia na 300 mk. a na wypadek śmierci przez utonięcie i w kopalni pod ziemią na 200 mk., jeżeli wypełni wszystkie przepisane warunki i był sześć miesięcy przed wypadkiem abonentem i śmierć nastąpiła w ciągu tygodnia od dnia wypadku. Abonament musi być do 5. każdego miesiąca a przy kwartalnym abonamencie do 5. pierwszego miesiąca kwart. zapłacony. Wypadek musi być w przeciągu 24 godzin zameldowany. — Na przeciąg obecnej wojny ubezpieczenie to się znosi i nie istnieje.

WOJNA W GALICYI.

Dalszy szybki odwrót wojsk rosyjskich. 70.000 jeńców. — Austriackie sprawozdanie.

(wtb.) Wiedeń, 7 maja. Wśród nieustannych walk w pościgu przednie strażysze sprzymierzonych wojsk austro-węgierskich i niemieckich przekroczyły Wisłokę pomiędzy Pilznem a Jasłem. Na południe od Jasła w obwodzie dukielsko-rymanowskim silne oddziały austriackie stoją po łrogach karpacczych, na których wojska rosyjskie cofają się w kolonach (oddziałach) nieregularnych ku północy i północy-wschodowi. Te kolony nieprzyjacielskie ściga nasza armia, idąca przez Beskid wraz ze siłami niemieckimi, razem do spółki walczącymi z nami, następując wojskom rosyjskim na pięty.

Liczba jeńców i zdobycy wojenna wzrastają w dalszym ciągu; nasz 10 korpus sam zdobył wczoraj 5 ciężkich a 16 lekkich armat.

Wojska nasze we wschodnim odcinku frontu karpacczego tymczasem odpierają rozpaczliwe ataki nieprzyjaciół przy najcięższych dla nich stratach. Wczoraj odparto nowy atak na wzgórzu Ostry Wierch bardzo skutecznym ogniem artyleryjnym, zabrano 1300 chłopów do niewoli i rozbiło kilka oddziałów ogniem z boku przącym.

Na froncie w Galicyi południowo-wschodniej, nie powiodły się próby nieprzyjaciela, zdobycia kilku punktów oparcia.

Na południowym placu boju nie zaszły żadne ważniejsze wypadki. Podczas walki artyleryjnej nasze moździerze zniszczyły silnymi strzałami francuskie armaty marynarskie, ustawione pod Białogrodem (Belgradem).

Wiedeń, 8 maja. Skutki bitwy pod Tarnowem i (ioricami sięgają na front karpacczy aż na wschód do Łupkowa. Wojska nasze, które i tam atakowały, zdobyły nocą przełęcz (grzbiet) pograniczną

na północ od naszych z ostatnich zaciętych walk karpacczych miejscowości Telepocz, Zelloe i Nagy Polany. Podczas miesięcy zimowych Rosyanie wśród najcięższych strat po walkach tygodnie trwających na południe od grzbietu pogranicznego Karpat się usadowili i wysunięciem wszystkich rezerw posunęli front swój w dolinach górnej Ondawy, Laborczy i Cziraki ku południowi. Mimo wszelkich szturmów i wściekłych ataków nieprzyjacielskich nie odebrano nam wawozu (przesmyku) użożkiego. Na północ i po obu stronach przesmyku nasze wojska, walczące tutaj przez długie miesiące, stały jak skała. Cała zdobytą przez wojska rosyjskie przestrzeń, teraz utracili one w kilku dniach. Wśród wielkich strat, jakie za sobą pociąga tak szybki odwrót, nieprzyjaciół opróżnił ten skrawek kraju węgierskiego, który tak mozolnie był zdobyty.

W Galicyi zachodniej walki na całym froncie odbywają się i nadal korzystnie. Krosno wczoraj zostało zdobyte przez wojska nasze. Jak wielki był zamęt i nieporządek podczas odwrotu szybkiego na całym froncie armii generała Radko Dimitriewa, dowodzi wzięcie do niewoli w okolicy Brzostka, (na północ od Jasła) jeńców aż ze sześciu dywizji, i to z 6, 21, 31, 52, 63 i 81. Część uchodzących z Beskidów wojsk rosyjskich w kilku miejscach otoczono i zabrano do niewoli. Ogólna liczba zabranych od 2 maja br. do niewoli jeńców osiągnęła dotąd 70 000. Pościg trwa dalej.

W Galicyi południowo-wschodniej, na wzgórzach po obu stronach doliny Łomnicy, odparto silne ataki rosyjskie. Rosyjski punkt oparcia pod Zaleszczykami zdobyliśmy szturmem.

Główne dowództwo wojsk.

Z wojny na morzach.

Strasza walka okrętów angielskich przeciw sobie.

W nocy dnia 7-go na 8-go kwietnia b.r. niedaleko portu norweskiego Bergen miała się odbyć bitwa morską pomiędzy flotą angielską i... oczywiście niemiecką. Tak donosiły gazety norweskie. Szczegółów dalszych jednak cenzura norweska nie przepuściła do gazet, a mianowicie też nie dozwoliła na doniesienie, że tam floty niemieckiej nie było. Admiralicja angielska zaprzeczła wiadomości o bitwie pomiędzy flotą angielską a niemiecką. Teraz może sprawa się wyjaśnić: Komendant angielskiej łodzi podwodnej „A. E. 2” dostał się w Dardanelach do niewoli. U niego znaleziono list z dnia 11-go kwietnia, w którym taki jest opis owej bitwy: „Okręt „Superior” utonął, „Warrio” tonie, dnia 9-go kwietnia pewna liczba krążowników przyjechała do portów ciężko uszkodzona. „Lion” (jeden z największych pancerników, 30 000 ton pojemności) strasznie poszarpany. Sprawozdanie urzędowe milczy o tem, co nie jest słuszne. To się stało — a marynarka niemiecka nie uszkodzona!... Czy okręty angielskie w nocy się nie poznały — i walkę stoczyły?... („Voss. Ztg.”)

Z innej stron przypuszczają, że wspomniane okrę-

ty, a przynajmniej kilka z nich zostało wymienianych mniej-więcej w tym czasie przez urzędową wiadomość angielską, jako biorące udział w walce o Dardanele. Jeżeli nad wybrzeżem norweskim okręty jakie utonęły, to nie chcąc się do straty przyznać, angielska admiralicy mogła nadać te same nazwy okrętom nowym, będącym już na pogotowiu. Taki jest zwyczaj we wojnie — a Anglia zabierała nowe okręty z warsztatów swoich tak Turcyi, Grecyi, jak innym państwom, chociaż były już zapłacone. Z listu pisanego do oficera nie należy wyciągać tak daleko idących wniosków, tem więcej, że nie wiemy, kto jest autorem listu i jakie posiada informacje. Nie należy zapominać, że w listach powtarzane są nieraz rzeczy, gdzieś przez kogoś podsłyszane tylko. Pisma dobrze czynią, że nadają tej wiadomości na razie rodzaj niewytłomaczonej zagadki.

Zatopienie angielskiego olbrzyma morskiego przez niemiecką łódź podwodną.

Olbrzymie wrażenie wywołała wiadomość o zatopieniu angielskiego statku „Lusitania” przez niemiecką łódź podwodną. „Lusitania” należała do największych okrętów pasażerskich i była nieco mniejsza tylko od dwóch okrętów „Titanic” i „Olympic”. Szybkość „Lusitanii” wynosiła 23,01 węzłów na godzinę, pojemność 32 500 ton, długość 785 stóp angielskich,

szerokość 88 stóp, siła maszyn 68 000 koni. O przebiegu katastrofy „Lusitanii”, mającej na pokładzie przeszło 2000 pasażerów, nadeszły jeszcze następujące telegramy:

Biuro Reutera donosi: Okręt trzymał się na powierzchni przez 20 minut. Ilość pasażerów i załogi wynosiła razem 1900 ludzi, według innej wiadomości 1978, a mianowicie 260 pierwszej klasy, 662 drugiej i 361 trzeciej klasy; a poza tem 665 marynarzy. 20 łodzi zdołano spuścić na morze.

Opowiadanie jednego z uratowanych.

Dziennikarz Cowpor z Toronto, jeden z rozbitków „Lusitanii”, w Queenstown opowiadał o przebiegu co następuje: Podczas, gdy okręt nasz zbliżał się do wybrzeża Irlandyi, pełniły służbę strażę zdwojone. Rozmawiałem właśnie w najlepsze z moim przyjacielem, gdy o godzinie 2-giej może na odległości jakichś 1000 jardów pojawił się pomost łodzi podwodnej. Bezpośrednio potem można było widzieć białą smugę rozdartej torpedy wody i nagle okręt nasz został w przedniej części ugodzony. Nastąpiła silna eksplozja. Części porozrywanego okrętu rozlatywały się w powietrzu na wsze strony. Niezadługo potem został okręt chyłący ugodzony przez drugą torpedę. Załoga przedsięwzięła natychmiast prace ratunkowe. Wszystko odbywało się w wzorowym porządku. Jakies sześciolatek dziewczę błagało mnie ze łzami, abym je ratował. Zabrałem je do łodzi; rodzice dziewczęcia znajdują się pewnie pomiędzy ofiarami katastrofy. Ja sam rzuciłem się do ostatniej łodzi. Wiele łodzi nie można było spuścić z powodu przechylenia się okrętu i trzeba było je poodcinać w chwili, gdy okręt się zatapiał. W przedziałach drugiej klasy znajdowało się bardzo dużo kobiet, poza tem było przeszło 40 dzieci poniżej jednego roku na pokładzie. Aczkolwiek dokładnych liczb niepodobna usalić, na razie jest rzeczą pewną, że uratowanych zostało przeszło 600 osób. Jak zapewniam, zatonął także amerykański miliardier Vanderbilt. Pozostali przy życiu opowiadają, że bardzo dużo pasażerów zostało zabitych przez torpedę. Na okręcie znajdowało się 188 Amerykanów, 856 pasażerów poddanych angielskich, 109 innej narodowości.

Angielskie biuro prasowe donosi, że ogółem uratowano 658 pasażerów a 48 trupów zabrano z okrętu. Na okręcie znajdowało się 2160 osób. Nieurzędowo donoszą, że w Queenstown zmarło przeszło 20 osób wskutek odniesionych ran. Z pośród oficerów zdołano uratować tylko kapitana Turnera. Według dalszych doniesień uratowano tylko niewielu pasażerów pierwszej klasy.

Wojna na Zachodzie.

Walki we Flandryi.

(wtb.) Angielski marszałek polny French ogłasza: Na froncie angielskim nie zaszło nic nowego. oprócz ponownego zdobycia utraconych rowów na wzgórzu 60. Walki toczą się w dalszym ciągu. Ani tam, ani gdzieindziej nie okazuje nieprzyjaciół skłonności do ataku. (!)

„Daily Express”, jak czytamy w „Berl. Tageblatt”, donosi z nad granicy belgijskiej, że angielskie kierownictwo armii ma to przekonanie, że ostatnie walki pod Ypern, były tylko zapowiedzią jeszcze silniejszego natarcia Niemców. O ich zamiarach mają dobre informacje.

Poperinghe i Elverdinghe.

„Voss. Ztg.” powtarza za „Temps”, że w Poperinghe około 10 domów zostało zniszczonych

wskutek ostrzeliwania. 10 żołnierzy angielskich zostało zabitych. W Elverdinge zrównano całą dzielnicę z ziemią. Mieszkańcy na kilka godzin przed ostrzeliwaniem opuścili miasto. I inne miejscowości około Poperinghe (z jakie 15 kilometrów na zachód od Ypern) wielce ucierpiały wskutek ostrzeliwania.

Ponowne ostrzeliwanie Dunkierki.

Według „Berl. Tagebl.“ donoszą „Times“, że twierdza Dover, leżąca na drugiej stronie Kanału naprzeciwko Calais, drżała z powodu ponownego ostrzeliwania Dunkierki. Strzały padały w regularnych odstępach czasu i pochodziły z dział wielkiego kalibru. Czasem zadrażały domy w Dover.

(wtb.) Agencja Havasa ogłasza belgijskie sprawozdanie urzędowe: Nieprzyjacielska artyleria ograniczyła swe ostrzeliwanie okolicy pomiędzy Ramscapelle i Oude Styreckenkerle poza Yserą na południe i północ od Dixmuiden oraz okolicy Oostkerke i Ringhe.

Francuskie wiadomości.

(wtb.) Francuskie sprawozdanie urzędowe z dnia 7 maja wieczora brzmi następująco: W nocy na piątek przedsięwziął nieprzyjaciół dwa małe ataki, jeden na Frise, na zachód od Peronne, a drugi na oszańcowania polne pod Beau Sejour w Szampanii. Ataki te odparto przez nasz ogień i bagnety. W piątek dopołudnia była niepogoda, utrudniająca wszelką akcję; po południu tylko walki artyleryjskie, które najostrzejsze były na wzgórzach Mozy.

Stanowisko Włoch.

Korespondent „Berl. Tagebl.“ w Medyolanie donosi, że we włoskich kołach parlamentarnych i przemysłowych usilnie pracują nad tem, ażeby usunąć możliwą katastrofę. Jaki będzie wynik i skutek tych usiłowań, nie wiadomo. W parlamencie włoskim wśród neutralistów było wielkie przygnębienie. Później wzmogła się nadzieja, gdy nadeszła wiadomość, iż ambasador niemiecki książę Buelow był na audyencji u króla włoskiego.

Znamiennym wydaje się fakt, że przeszło 100 profesorów, senatorów i posłów utworzyło ligę angielsko-włoską i wydało manifest, w którym podkreślana jest przyjaźń z Anglikami, budującymi dla Włoch nową erę. W niektórych miastach utworzono ligę do tropienia szpiegów niemieckich. Wszyscy obywatele Ligury zostali zawezwani, aby przy pierwszym lepszym podejrzeniu obcych poddanych wydawali w ręce policyi. Według medyolańskich pism znajduje się w Lugano gniazdo szpiegowskie, rzekomych korespondentów niemieckich pism, którzy uprawiać mają szpiegostwo wojskowe. Korespondent dodaje, że w Lugano istnieje gniazdo szpiegów, lecz szpiegów policyi włoskiej.

Podano także wieść, że książę Buelow odwiedził papieża. Wiadomości tej zaprzecza turyńska „Stampa“.

„Berliner Tagebl.“ podając wiadomość o audyencji księcia Buelowa u króla włoskiego, zaznacza, że wiadomość ta spowodowała uwagi różowe. „Berl. Tagebl.“ nie podziela tego optymizmu, lecz jest raczej

przekonany, że obecne ministerium włoskie nie zechce załatwić spornej sprawy w sposób spokojny.

Z Lugano otrzymują gazety niemieckie wiadomości, że wielu Niemców przyjeżdża tam z różnych stron Włoch i wracają do Niemiec. Uciekającym nie czyni

rząd włoski żadnych trudności, nie bada paszportów, ani nie bada, czy wywożą złoto.

Zarząd kolei szwajcarskiej otrzymał wiadomość, że ruch przewozowy na liniach do Wenecji i Verony został zastawiony.

Straszny pogrom rosyjskiej armii w Beskidach.

Z okolicy Gorlic idąca zachodnio-galicyjska armia sprzymierzonych (austro-niemiecka), na przeciw której stała 3-ia armia rosyjska Dimitrijewa, licząca więcej niż 4 korpusy, prze bez wypoczynku naprzód. Zdobycz jest nadzwyczaj wielka. Nad Wisłoką wzięto w ogień 30 000 furmanek (wozów), cały tren 8-ej armii rosyjskiej. Straszny popłoch powstał. Mniejszą część trenu zepchnięto do rzeki, resztę zabrano. Duklę opuścili Rosjanie jeszcze przed nadejściem wojsk sprzymierzonych, lecz konnica nasza dogoniła ich na drodze ku Przemyślowi na północ-wschód od Dukli i pobiła. Po krótkiej, ale krwawej walce konnica pędziła dalej naprzód. W Dukli armie przymierzone znalazły 6 kolosalnych magazynów pełnych chleba dla wojska rosyjskiego. Chleb jest czarny i suchy. Nie wiadomo, czy nasi żołnierze będą go mogli spożywać. W Jaśle podczas zbliżania się naszych wojsk panował popłoch nie do opisania. Generał Dimitrijew ze sztabem odjechał już w poniedziałek, 3-go maja, automobilem do Rzeszowa, lecz wszystkie zapasy i kosztowne materiały wojenne głównej komendy: aparaty telefoniczne i telegraficzne, automobile, latawce — wszystko pozostało. W hotelu „Krakowski“, gdzie mieszkał Dimitrijew z oficerami, znaleziono niezliczoną ilość przedmiotów do osobistego użytku, mundurów, ważnych papierów, ponieważ Rosjanie nie mieli czasu do zabrania rzeczy najpotrzebniejszych. Na dworcu w Jaśle zabrano dwa pociągi „Czerwonego Krzyża“ i 10 wagonów z podarkami, przybyłymi tamdotąd 5 maja. Niedaleko Jasła zabrano do niewoli wicegubernatora obwodu jasielskiego Kiszczenkę, brata generała komendującego w Galicyi południowo-wschodniej, wzięty do niewoli doznał nieszczęścia automobilowego i odniósł ciężkie pokaleczenia. Wielki most kolejowy nad Ropą jest nieuszkodzony; drugi most nad Wisłoką, pionierzy rosyjscy właśnie mieli wysadzić w powietrze, ale huzarzy nasi jeszcze zdołali temu przeszkodzić i pionierów do niewoli zabrać. Zdobyto 2800 sztuk rosyjskiego bydła rzeźnego, główny lazaret armii z lekarzami, pielęgniarkami, trenem i licznymi rannymi. Na wszystkich dworcach nadzwyczaj bogaty materiał znaleziono. Pościg sprzymierzonych był tak szybki, że wojska rosyjskie nigdzie nie miały czasu do okrucieństw, podpalań itp. Tak poszło na lewym skrzydle rosyjskiem. („Lokalanzeiger“).

Na prawem skrzydle rosyjskiem po zdobyciu Tarnowa, Rosyanom nie wiele jest lepiej.

Pościg przysporzył armii Mackensena nie tylko przeszło 50 000 jeńców, ale i olbrzymie, niebywałe zapasy wojenne. Od długiego czasu tutaj po raz pierwszy huzarzy nasi mogli wystąpić jako konnica. Pędzili za uciekającym nieprzyjacielem z szablą w ręku a zabierając jeńców całemi masami, oddawali ich idącej za nimi marszem pospiesznym piechocie. Rozchodziło się o to, aby dopędzić przed

armią rosyjską, uchodzącą z Beskidów do punktu, gdzie drogi z Dukli i Żmigrodu się krzyżują. To się udało. Tylko przednie straż rosyjskie zdołały przejść przez ów punkt. Gdy się zjawili korpusy rosyjskie z pod Zboro i Felsövízköz pod Żmigrodem i Duklą, znalazły tam już silne przednie straż armii Mackensena. Z tyłu zaś napiera na owe korpusy cała 3-cia armia austro-węgierska generała Boerovicza. Wzięta w dwa ognie armia rosyjska, toczy walkę rozpaczliwą. Już się rozsvpuje pomiędzy górami 800 do 900 metrów wysokimi wschodnich Beskidów. Po największej części pewnie nie ujdzie losowi.

W takim razie dwie silne armie rosyjskie zostałyby wymazane ze spisu rosyjskiej siły zbrojnej.

Rozstrzygająca bitwa będzie stoczona w Galicyi środkowej.

Korespondent wojenny dziennika wiedeńskiego „Neue Freie Presse“ wyraża w swym ostatnim artykule zdanie, że podług wszelkiego prawdopodobieństwa stoiny bezpośrednio przed bitwą w Galicyi środkowej. Dziś nie ulega już wątpliwości, iż ostateczne rozstrzygnięcie pomiędzy Austryą i Rosyą zapadnie nie w Karpatach, ani na zachodzie Galicyi, ale gdzieś w okolicach położonych na wschód od Tarnowa, a zatem w Galicyi środkowej. Od wyniku tej bitwy zależny będzie przyszły los całej Galicyi.

Pospieszne gromadzenie wojsk rosyjskich.

Dziennik „Besarabskaja Zizn“ dowiaduje się, iż w całej środkowej i południowej Rosyi wstrzymano na kolejach żelaznych wszelki prywatny ruch transportowy. Miało się tak stać z powodu wielkiego gromadzenia mas wojskowych poza linią bojową. Przesuwanie korpusów wojennych ma obecnie posiadać nader gorączkowy charakter, a odbywać się z jak największym pośpiechem. Tak donoszą z Bukaresztu.

Rosyjskie sprawozdanie.

Wielki sztab rosyjski podaje do wiadomości co następuje: W okolicy Mitawy otaczają wojska nasze coraz ciśnień nieprzyjaciela. W kierunku Mławy wyzyskaliśmy świeżo odniesiony sukces i obsadziliśmy tam w dniu 6 maja Marcisze i Grzymki. W tej okolicy odparliśmy trzy kontrataki nieprzyjacielskie. Ponowne próby powtarzające się kilkakrotnie, aby wydrzeć nam folwark Pomiany, spełzły na niczem. W dniu 6-go maja usiłował nieprzyjaciół przekroczyć Pilicę pod Kozłowcem, został jednak odrzucony przez nasze strzały. W Galicyi pomiędzy Wisłą a Karpatami, trwają walki z jednakową zaciętością. Przybrały one charakter wielkiej bitwy. W tej okolicy zauważono przybycie kilku niemieckich korpusów. W okolicy Mezoelaborcz odparliśmy sześć zaciętych ataków nieprzyjacielskich. Liczba rannych z okolicy Makówki wzrasta. W dolinie Łomnicy poczyniliśmy znaczne postępy.

Rohan nie odzywał się prawie. Naprawdę był nieco zdziwiony wysoce uroczystym tonem mowy Arfolla; albowiem znał tego wędrowca z weselszej i łagodniejszej strony, rzadko widywał go tak smutnym i rozmawiającym tak posępnie, jak dzisiaj. Domyślał się, że coś niezwykłego wydarzyć się musiało; a i to widocznem mu także było, że pan Arfoll nie chciał w obecności Marceli wypowiedzieć wszystkiego.

Tymczasem zaczęli schodzić z pochyłości wzgórz, prowadzącej do wioski. Marcela przystała o kilka kroków w tyle; ale Rohan trzymał się boku bakałarza, pragnąc odkryć powód jego niezwykłego nastroju.

Gdy tak kroczyli, oczy Arfolla padły na książkę Rohana, którą ten trzymał jeszcze w ręku.

— Cóż to czytałeś? — zapytał.

Rohan podał mu książkę. Było to tłumaczenie Tacyta obok z oryginałem łacińskim. Książka nosiła datę kalendarza rewolucyjnego i była drukowana w jakimś ciemnym zakątku, gdy Paryż drżał burzą wstrząsany.

Pan Arfoll rzucił wzrokiem na karty księgi, a potem oddał ją właścicielowi. On sam wyuczył Rohana wglądać w ducha podobnych książek; ale dzisiaj był zgorzkniałym.

— I o czemże w niej czytałeś? — zawołał. — O czem, jeśli nie o rozlewie krwi i bitwach, o jękach ludu uciemięzonego przez tyranów? O Boże! To zbyt okropne rzeczy!... Nawet w tej księdze, którą ludzie święci nazywają — tu podniósł w górę trzymaną w ręku Biblię — powtarzają się takie same krwawe dzieje, taki sam krzyk bóleści udręczonego ludu. Tak, księga Boża jest zarówno krwawa, jak ziemia Boża.

Marcela zadrażała. Mowa taka była wlerutnem bliźniactwem.

— Panie Arfoll... — zaczęła.

(Ciąg dalszy nastąpi.)

Robert Buchanan.

CIENIECZA

14)

Pan Arfoll uśmiechnął się smutnie.

— Są to bajki starych wieśniaczków, przesady... zmarli śpią snem wiecznym.

Marcela czuła się w obowiązku wtrącić tu słowo w obronę starych tradycji.

— Pan nie wierzysz? — zapytała. — Ach, panie Arfoll, pan mało w co wierzysz! A jednak matka Brieux była poczciwą kobietą i pewnoby nie skłamała.

— Wszystko to zabobony!... a zabobony i przesady są bardzo złą rzeczą — odparł pan Arfoll spokojnie. — W religii, w polityce, i we wszystkich sprawach życia przesąd jest przekleństwem. Sprawia on to, że ludzie obawiają się cichych zmarłych i widziadła ciemności, a znoszą z poddaniem się tyranów i czyny okrutne, albowiem widzą w tem fatum. Przesąd to podtrzymuje złych władców, pokrywa krwią ziemię i rozdziera serca wszystkich, którzy kochają bliźnich. Przesąd, uważcie, może wystawić złego człowieka jako boga i zdziała to, że wszyscy będą go czcili i szli na śmierć dla niego, jak gdyby był bóstwem.

— To prawda! — przyświadczył Rohan, patrząc z pewnym niepokojem na Marcelę.

Potem, jak gdyby pragnął zmienić przedmiot rozmowy, zagadnął:

— Ale, czyż istotnie stało tu niegdyś wielkie miasto?...

— Wiem o tem z licznych dowodów — odparł bakałarz. — Nie trzeba kopać zbyt głęboko, aby natrafić na jego ślady. Tak jest: było tu miasto, z domami

murowanymi i świątyniami ze złota, z łaźniami, teatrami i posągami bożków... A piękny musiał to być widok, gdy miasto lśniło się w słońcu, jak teraz lśni się Kromlaix. Głęboka rzeka była także rzeczywistością. Na jej wybrzeżu wznosiły się wille, których każda drożną barwy cudne kwiaty, na każdym zaś drzewie zwieszały się owoce. Tak... ale i wówczas głaz ten olbrzymi stał tutaj i widział wszystko. Albowiem wielkie owo miasto było zbudowane, jak wiele naszych, kosztem krwi ludzkiej, a jego obywatele byli częścią katów tej ziemi. Miecz wisiał u boku każdego mężczyzny, a dłoń każdego z nich krwią ludzką ociekała! Bóg był przeciwko nim, a bożki ich kamienne nie mogły ich ocalić. Była to rasa wilków żarłocznych, ci dawni Rzymianie!... Byli dziećmi Kaina! I coż wkońcu uczynił Pan Bóg? Zmiotł ich, jak suche zielsko z powierzchni ziemi!

Oblicze mówiącego było straszne; zdawało się, że wygłaszał prorocтва, nie zaś opisywał wypadki.

— Pan skinął prawicą i przyszło morze i pochłonięto owo miasto, a miejsce to, na którym stało, przywaliło skałami i piaskiem. Wszyscy mężczyźni, kobiety i dzieci zostali pogrzebani w jednym grobie, gdzie śpią snem wiecznym.

— Aż do sądu ostatecznego! — rzekła Marcela uroczyście.

— Oni już są osądzeni — odparł pan Arfoll. — Przeznaczenie ich się spełniło... Tylko przesąd budzi ich z grobów.

Marcela chciała coś mówić, lecz elastyczne słowo „przesąd“ pokonało ją. Miała jakieś niejasne pojęcie o jego znaczeniu, ale brzmiał on decydująco w jej uszach.

Był to wyraz ulubiony pana Arfolla; używał go na określenie wszelkiego rodzaju pojęć i warunków bytu.

Zatarg chińsko-japoński.

Londyńskie Biuro Reutera donosi z Tokio: Pancernik Ikoma wyjechał pod komendą admirała Kamaya. Krążownik „Kurama”, krążownik „Chikuma” i 14 torpedowców wyruszyło na wody w kierunku nieznany.

Porozumienie japońsko-chińskie?

Z New Jorku donoszą, że rząd japoński zerka się piątego punktu swoich żądań, wobec czego należy uważać, że pokój na Dalekim Wschodzie został zapewniony. Piąty punkt dotyczył żądań, aby Chiny przynajmniej połowę swej amunicji wojennej sprowadzały z Japonii a arsenały chińskie stały pod wspólnym zarządem chińsko-japońskim.

● Dardanele.

Forty nad Bosforem bombardowane przez Rosyan.

Admiralicja rosyjska podaje do wiadomości publicznej następujące wiadomości: W dniu 2 maja bombardowała flota rosyjska energicznie kilka fortów nad Bosforem a głównie fort Forner, Karibieh, Fil Burnu, Buyuk-Liman, fort Kavak wyższy i Kavak niższy, jak również Kilia i Elmas tak po stronie europejskiej, jak i po stronie azjatyckiej. Baterie tureckie odpowiadały ogniem armatnim a fort Magiar Kalessi ostrzeliwał nas z moździerzy ciężkiego kalibru, nie wyrządziwszy nam żadnej szkody. W pobliżu fortu Elmas skonstatowano eksplozję i pożar. Celność strzałów naszych była wyśmienita. Okręty tureckie pokrywały się pospiesznie w cieśninie, skoro zobaczyły zbliżającą się flotę rosyjską. Krążownik nasz zniszczył wielki parowiec, którego załoga zdołała się uratować. Kilimli, Songuldak, Eraclea i całe wybrzeże aż do Bosforem zostało przeszukane przez nasze wojsko, nigdzie jednak nie znaleźliśmy obcych okrętów w wąskim jednym żaglowca o sztandarze perskim, który zatopiliśmy. Jeden z naszych statków zatopił też w ciągu nocy żaglowiec nieprzyjacielski niedaleko wybrzeża bułgarskiego.

Z bieżącej chwili.

ROSYA.

— (W sprawie drożyzny produktów spożywczych w Rosyi.) „Ruskoje Słowo” omawiając drożyznę, jaka daje się zauważyć w niektórych guberniach rosyjskich powiada, że przyczyną drożyzny nie należy szukać w braku produktów. Żywności jest w Rosyi pod dostatkiem, chodzi tylko, że nie zostały one równomiernie rozdzielone.

DANIA.

— Wybory do parlamentu odbyły się w Danii bez wszelkich walk partyjnych. W wielu okręgach, jak np. w Kopenhadze, zwykli kandydaci nie mieli żadnych kandydatów przeciwnych. Wobec tego parlament duński zachował swą radykalno-socjalistyczną większość.

WATYKAN.

— (Nagroda pokojowa Nobla nie będzie wydana.) „Berl. Tagebl.” donosi z Kopenhagi: Wiadomość, jaką przyniosły gazety francuskie o udzieleniu papieżowi Benedyktowi nagrody pokojowej Nobla, jest fałszywą. Według doniesień ze Stokholmu, i w tym roku nie będzie wydana nagroda pokojowa.

BULGARYA.

— (Trudne położenie Bułgarii.) Gazeta bułgarska „Echo de Bulgarie”, omawiając możliwość przyszłego wzmieszenia się czynnego Bułgarii w światową wojnę, dowodzi, że według opublikowanej w tych dniach urzędowej statystyki znajduje się dziś w kraju 71 929 sierot po poległych podczas wojen bałkańskich żołnierzach bułgarskich. Przedewszystkiem należy zagoić stare rany a dopiero potem narazić się na poniesienie świeżych.

Obniżenie ceny maki.

„Wojenna spółka zbożowa” (Kriegsgetreide-Gesellschaft), od której kupują kupcy, obniża od 15-go maja b. r. ceny maki przeciętnie o 37,50 mk. na tonie, i to maki żytniej o 45 marek, maki pszenicznej o 50 marek. Obniżenie ceny maki pszenicznej jest większe, ponieważ mniej żądane warstwy ludności mają mieć możliwość zakupywania tejże maki, której jest stosunkowo zapas większy. Cena maki żytniej, zakupionej u „wojennej spółki zbożowej”, będzie wynosiła 32,50 mk. (16½ fen. za funt); cena maki pszenicznej 35,75 mk. do 38,75 mk. za centnar podwójny (18 do 19½ fen. za funt.) (wib.)

Wiadomości z bliższych i dalszych stron.

— Do wracających z Rosyi. Urzędowo donoszą, że rząd niemiecki i rosyjski zawarły dnia 12 lutego umowę, według której osobom cywilnym, wyjeżdżającym z Rosyi, wolno zabrać ze sobą

wszystkie pieniądze i rzeczy wartościowe, prócz złota i depozytów bankowych. Osoby, które wróciły z Rosyi, a którym zatrzymano pieniądze wbrew tej umowie, wzywa się, aby doniosły o tem z podaniem szczegółów urzędowi spraw zagranicznych (Berlin W., Wilhelmstr. 75).

— Nadzwyczajny egzamin dla gimnazystów zaciągniętych na wojnę. Minister oświaty wydał nowe rozporządzenie, według którego należy od 1 czerwca b. r. dopuszczać do egzaminów nadzwyczajnych (tak zw. Notprüfung) także tych gimnazystów, którzy już byli zaciągnięci do wojska albo teraz jeszcze stoją w szeregach, jeśli najpóźniej na Wielkanoc roku 1914 otrzymali promocję do prymy, albo też promocja ta była możliwa. Czy są do matury dostatecznie przygotowani i czy posiadają już potrzebne wykształcenie umysłowe, ma wykazać egzamin. Bez egzaminu świadectwa maturalnego wydawać nie należy.

— Z poczty. W czasie od 17 do 12 maja powinien być do każdej paczki pocztowej dodany przekaz pocztowy, i nie wolno więcej paczek na jeden przekaz wysyłać. Przy sposobności bowiem Zielonych Świątek nawał paczek na pocztach jest wielki, więc dla ułatwienia ruchu pocztowego wydano powyższe zarządzenie.

— Przymusowe wybijanie świń, zarządzane od kilku tygodni, ma być pono niezadługo zaniechane, gdyż podobno niema już niebezpieczeństwa spania świniami środków spożywczych, potrzebnych dla ludzi. Niezadługo zatem mają wyjść odpowiednie zarządzenia.

— Dobywanie i wysyłka węgla górnośląskich w kwietniu b. r. ożywiły się dalej. Rozsyłka węgla górnośląskich w owym miesiącu dosięgła już 70 procent tej ilości, którą w czasie pokoju wysyłano. Zwiększył się odyt węgla do Austrii i do tych okolic wewnątrz kraju, gdzie dawniej węgle angielskie dowożono; również ożywienie się przemysłu żelaznego spotrzebowuje większych ilości węgla. Kopalnie w kwietniu ciągle jeszcze walczyły z niedostatkami robotników.

Bytom. (Świnie drożeją ciągle). Na ostatni targ bydła rzeźnego spędzono: 173 sztuki bydła rogatego, 55 cieląt, 368 świń. Wyprowadzono wszystko po cenach następujących (za centnar żywej wagi): bydło rogate 30 do 56 mk., cielęta 40 do 55 mk., świnie 80 do 132 marek. Ceny bydła rogatego i cieląt pozostały zatem tesame, co na targu poprzednim, natomiast ceny świń poskoczyły w swej granicy górnej z 115 na 132 mk. za centnar żywej wagi, a mimo tak wysokich cen świnie wszystkie wnet wyprowadzono. Z tego widać, że ceny świń bardzo już poszły w górę i mają dążyć do zwykłej nadal. — Ceny mięsa na targu natomiast były takie (za funt): wołowina 80 do 90 fen., cielęcina 75 do 90 fen., wieprzowina 1,30 mk. Nie ulega wątpliwości, że jeśli ceny świń dalej miały być tak wysokie, jak na ostatnim targu, to i ceny wieprzowiny pójść jeszcze w górę.

Król. Huta. Ceny mięsa płacono w ostatnią sobotę w tutejszej hali targowej następujące (za funt): za wołowinę od 70 do 120 fen., za cielęcinę od 70 do 100 fen., za wieprzowinę od 100 do 120 fen., za słoninę zwykłą 150 do 160 fen., za słoninę wędzoną 160 do 180 fen., za skopowinę od 90 do 120 fen.

— Cena maksymalna niewędzonej słoniny, ustanowiona na 1,60 mk. pod koniec kwietnia, została zniesiona. Na razie nie będzie tu żadnej ceny maksymalnej na tego rodzaju słoninę.

— Ziemniaki sprzedaje tu miasto przy stacji kolejowej po cenie 4,75 mk. za centnar, ale tylko tutejszym niezamożnym mieszkańcom, którzy przy zakupie winni się wykazać kartką podatkową lub poświadczeniem, że pobierają wsparcie.

— Dyfteryja wiele smutku sprowadziła na rodzinę hutnika Aleksandra Krysia, mieszkającego przy ul. Fryderykowskiej. Zachorowały tam bowiem wszystkie (czworo) dzieci na tę chorobę a po kilku dniach dwoje zmarło, 12-letnia i 7-letnia córeczka; ostatnie dwoje dzieci jeszcze jest ciężko chorych w lazarecie.

Michałkowice w Katowickim. (Pożar). Zgorzała tu tymi dniami stodoła posiadziciela Karola Ligeny oraz sąsiedni chlew gospodarza Melica. W chlewie zginął koń, gdy bydło zdołano uratować; ze stodoła zaś zgorzały większe zapasy słomy. Pożar powstał, jak przypuszczają, wskutek niedbalstwa jakiejś osoby.

— (Kradzieże). W kapielni kopalni „Maks” skradziono pewnemu zagranicznemu robotnikowi (nazwiskiem Skorzar) 106 rubli oraz 180 marek. Sprawca kradzieży dotąd nie został wysledzony. — W Maciejkowicach w domu sypialnym okradziono szafki robotników z kamieniolomów. Złodziejom wpadły do rąk różne sumy pieniędzy oraz zegarki. Ośmiu robotników zostało w ten sposób poszkodowanych.

Wielka Dąbrówka pod Kałowicami. W kopalni „Maks” bardzo ciężko został pokaleczony przy pracy na filarze robotnik Piotr Kuczbosta. Nieszczęśliwego odstawiono do lazaretu w Siemianowicach.

Katowice. Paszporty i wykazy na przekroczenie granicy będą wydawane w tutejszym urzędzie landrackim tylko w dni powszednie w godzinach od 8 rano do 1 po południu.

— W Bogucicach wykupuje posiadłość prywatne tutejsza spółka akcyjna. Świeżo nabyła tam od posiadzicieli Matyldy Malusiowej posiadłość oznaczoną numerem 434, za 14 200 marek, a od górnika Jana Brudniaka posiadłość, oznaczoną nr. 367, za 16 000 marek.

— Huta Baillona, powiększa swoją „harmnie” czyli kuźnię przez szereg nowych pras.

Mysłowice. W tych dniach miasto zaczęło sprzedawać nagromadzone trwałe towary mięsne.

Tarn. Góry. Trwałe towary mięsne zaczęło tu miasto niebawem sprzedawać. Cena słoniny wynosić będzie 160 fen. za funt. Ubogie rodziny żołnierzy będących na wojnie mogą pewną ilość słoniny darmo dostać, ale muszą o to stawić wniosek w ratuszu w biurze nr. 11.

Zabrze. Trzyletnie dziecko górnika Kolocha wypadło oknem i ciężko się pokaleczyło.

Gliwice. Mnóżą się tu włamania i kradzieże piwniczne; nieraz jest po kilka takich włamań w nocy. Złodziejom, jak się zdaje chodzi głównie o ziemniaki i węgle.

— We Wójtowejwsi wprowadzony został w urząd przez landrata nowy sołtys p. Pasoń. Jestto pierwszy platny sołtys w powiecie gliwicko-toszeckim.

Pszczyzna. W Strumieniu, miasteczku na pograniczu na Śląsku austriackim, mnożą się pożary w ostatnim czasie bardzo. W niektóre dni prawie co wieczór jest pożar. Jakiś podpalacz oczywiście jest tam czynny.

— W Pszczynie podatki miejskie tego roku nie będą podwyższone, pomimo zmniejszenia się dochodów miasta. Aby koniec z końcem związać, miasto tego roku nie będzie odpłacać swych długów, lecz tylko procent zapłaci.

Koźle. Wolny cech szewców i siodlarzy postanowił podnieść ceny za swoje wyroby i reparatury i wykonywać roboty tylko za natychmiastową zapłatą. Podwyżka cen wynosi od 30 do 50 procent cen dotychczasowych.

— Ceny masła i tula, w okolicy prawie czysto rolniczej, idą poważnie w górę. W ostatni targ płacono tu już 1,90 mk. za funt masła. A przecie to już było na paszę wychodzi i więcej masła daję!

Głogówek. Podatki komunalne ustanowiono na rok bieżący na 200 procent.

— Szynkarze i restauratorzy podnieśli w tych dniach ceny piwa.

— W Niem. Racławicach skradziono rzeźnikowi Skodzie za przeszło 200 mk. miesiwa ze składu.

Z Opolskiego. Zjednoczenie Zawodowe Polskie zwraca się do robotników z następującymi pytaniami: 1) Czy robotnicy lub gospodarze powołani do wojny, mają mieszkanie wolne, przedewszystkiem ci, którzy mieszkają w pańskich domach, lub dostają komorne od pracodawców lub z jakiej bądź strony? — 2) Czy rodziny zaciągniętych mają tyle żywności, aby mogły wyżywić swą rodzinę w teraźniejszym stanie? Czy dostają ziemniaki z policyi lub od pracodawców, w jaki sposób i ile? — Chodzi o miejscowości, gdzie są wapienniki i fabryki: t. j. Tarnów, Nakło, Chrapkowiec, Nowawice, Zakrzów, Wróblin, Chrapkowiec, Czarnowasy, Ozimek i Wegry. Odpowiedzi na te pytania prosimy dostarczyć piśmiennie Zjednoczeniu w Król. Hucie.

Opole. Walne zebranie banku Ludowego odbędzie się 20 maja o godz. 4 po południu na sali bankowej (ulica Portowa nr. 9).

Nysa. Sąd wojenny skazał niejakiego Augusta Gabrysia, żołnierza z kolumny robocezej, na półtora roku więzienia za bezprawne oddalenie się, nieposłuszeństwo i obrażenie powagi przełożonego.

— (Swawola). Pewien siedmioletni chłopak rzucił zapaloną zapalkę na wóz naładowany słomą. Cały wóz ze słomą wnet zgorzał na ulicy; zdołano z biedą konie wyprzeżnąć.

Wrocław. Rezerwista Herman Kowalski, rodem ze Zaborza, był na wojnie ranny. Wyleczony miał się znowu na pole walki udać, atoli on przez około 2 miesiące zatrzymywał się w Zabrze, Bielsku i Więzowie. Sąd wojenny w Gliwicach skazał go za to na 5 lat więzienia. Zasadzono apelować do wyższego sądu wojennego do Wrocławia, i teraz mu tu karę obniżono na rok więzienia.

Z Poznańskiego. W Lesznie powiesił się w mieszkaniu fabrykant parasoli N. Popeliński czyn pod wpływem szalu. — Następnego dnia rano znaleziono kapitalistę G. bawiącego u brata swego, w pokoju bez życia. Powiesił się na chustce przy łóżku. Przyczyna rozpaczliwego kroku dotąd nie jest wyjaśniona.

Ostatnie wiadomości.

Najnowsze sprawozdanie głównej kwatery.

Z południowo-wschodniego placu boju.

Obecnie już przeszło 80.000 jeńców.

(wtb.) Berlin, 10 maja. Wielka kwatera donosi:

Mimo wszelkich prób nieprzyjaciela, powstrzymania pościgu świeżymi siłami, dowiezionymi czempredziej kolejami lub sprowadzonymi marszami pospiesznymi, wojska sprzymierzone grupy armii generał-pułkownika von Mackensena wczoraj także wyparły nieprzyjaciela ze stanowiska do stanowiska i odebrały mu przeszło 12 000 jeńców oraz materiały wojenne. Liczba jeńców, zabranych jedynie przez ową grupę armii od 2 maja br., wzrosła przez to na przeszło 80 000. Nasze przednie strażnice zbliżyły się do odcinka Stobnica i dosięgnęły Brzezanek, oraz dolny Wisłok. Pościg trwa dalej.

Ze wschodniego placu boju.

Położenie na wschodzie się nie zmieniło.

Ze zachodniego placu boju.

Na wybrzeżu we wydmach robimy postępy. W kierunku ku Nieuport zdobyliśmy kilka rowów nieprzyjacielskich i karabiny maszynowe.

Kontratak nieprzyjaciela ostatniej nocy udał się aż do Lombartzyde, poczem odparto go całkowicie. W reszcie Flandryi zdobyliśmy znów przestrzeni na przódzie. Pod Verloren-Heck zabraliśmy 162 Anglików do niewoli.

Nowy wielki atak francuski się nie udał.

Na południe-zachód od Lille rozpoczął się atak francuski, który miał być odpowiedzią na nasze zwycięstwa w Galicyi. Skierowany był przeciw stanowiskom na wschód od Fleurbaix, na wschód od Richebourg, na wschód od Fermelles, w Ablain, Carency Neuville i St. Laurent pod Arras. Nieprzyjaciel, Francuzi oraz biali i kolorowi Anglicy, prowadzili co najmniej 4 nowe korpusy do walki prócz sił używanych na tej linii przez dłuższy czas. Mimo tego odparto kilkakrotne ataki prawie wszędzie przy nadzwyczaj wielkich stratach nieprzyjacielskich, mianowicie zdarzyło się to przy próbach angielskich, przy których około 500 chłopów zabrano do niewoli.

W okolicy pomiędzy Carency i Neuville udało się nieprzyjacielowi usadowić się w naszych liniach najprzedniejszych. Kontratak się odbywa.

Na północ od Steinbrück w dolinie Fecht odparliśmy nieprzyjaciela, który wśród gęstej mgły usadowił się bezpośrednio przed naszymi stanowiskami, i zniszczyliśmy jego rowy.

Jeden z naszych okrętów napowietrznych dziś rano zbombardował ufortyfikowaną miejscowość Southand nad ujściem Tamizy (Themse).

Główne dowództwo wojsk.

Węgry wolne od nieprzyjaciela.

Austriackie sprawozdanie.

(wtb.) Wiedeń, 9 maja. Urzędowo donoszą: W pościgu za nieprzyjacielem, wypartym ze swoich stanowisk, nasze oddziały przekroczyły grzbiet pograniczny Karpat. Węgry wolne od nieprzyjaciela.

Na ziemi galicyjskiej bitwa trwa w dalszym ciągu. Na froncie obejmującym przeszło 200 kilometrów od Wisły aż do przesmyku użońskiego nieprzyjacieli się cofa. Armie sprzymierzone wśród zwycięskich walk przekroczyły mniej-więcej linię od wąwozu użońskiego przez Komańczę, Krosno i Dębicę do Szczucina. W odcinku karpaccim na wschód od wąwozu użońskiego i na froncie w południowo-wschodniej Galicyi teraz także walki zacięte się rozwinęły. Wojska nasze zdobyły kilka stanowisk rosyjskich. Silne oddziały nieprzyjacielskie atakowały wojska nasze na wzgórzach na północ-wschód od Ottynii. Tam wre walka. Silnie wzmocniony przyczółek Załeszczuki, którego nieprzyjacieli próbował zatrzymać przez rozpaczliwe walki, trwające całymi tygodniami, wczoraj szturmem został zdobyty przez wojska nasze. Rosyanie wyparli poza Dniestr a 3500 z pomiędzy nich zabrano do niewoli.

Zastępca naczelnika generalnego sztabu von Hoefler, feldmarszałek - lejtant.

Wojska rosyjskie w rozpaczliwym odwrocie.

Z austriackiej kwatery prasowej donoszą: Wojska naszej głównej armii, które powstrzymały ciężkie parcie zalewu rosyjskiego, przekroczyły Beskid i w szeregu potyczek dobijają nieprzyjaciela. Wojska rosyjskie tylko na północ mogą uchodzić i się przebijają. Wszędzie indziej odetniemy ich od dowozu i zmusimy do poddania się. Na północy jednak wojska Mackensena zagroziły drogi, a z południa coraz silniejsze oddziały naszych wojsk karpaccich następują nieprzyjacielowi na pięty. Obecnie stwierdzić należy, że rosyjskie prawe skrzydło cofnęło się przy dotkliwych stratach w ludziach i przestrzeni. Front karpacki już nie zagrożony przez nieprzyjaciela.

(„Lokal Anzeiger“.)

Osma armia rosyjska Brusilowa wskutek klęski armii Dimitriewa również się cofa. („B. Z.“)

Telegram cesarza Wilhelma II do króla włoskiego.

(wtb.) Ze Zurychu donoszą „Koeln. Ztg.“: Niepewność trwa w dalszym ciągu. Według ostatnich doniesień nie nastąpiło pogorszenie. Szczególną wagę znajduje wiadomość rzymskiej „Tribuny“, według której książę Buelow w niedzielę po południu o godzinie 2 w Kwirinale wręczył królowi włoskiemu telegram cesarza Wilhelma II treści przyjacielskiej z prośbą o poparcie w usiłowaniach około zachowania pokoju pomiędzy Włochami a Austrią. Cesarz Wilhelm II zapowiada list odręczny.

Zatopienie „Lusitanii“

w Londynie i Nowym Jorku wywołało bardzo ostre artykuły, pełne wyzwisk. Prezydent Stanów zajmuje się sprawą; nie mniej rząd angielski. Tymczasem jest rzeczą pewną, że „Lusitania“ była krążownikiem pomocniczym i poraz trzeci już wiozła materiały wojenne, bo 5400 skrzyń amunicji, które po części wybuchły, zapalone przez torpedy. Dnia 26-go lutego „Lusitania“ przewiozła 7440 skrzyń amunicji, 225 skrzyń przedmiotów dla armii, 7000 strzelb; dnia 4-go kwietnia armaty i strzelby. Krążownikiem nie należy przewozić podróży. Prócz tego poseł niemiecki ostrzegał pasażerów na 10 dni przed odjazdem „Lusitanii“. Kto wobec tego, lekceważąc ostrzeżenie, pojechał „Lusitanią“, uczynił to na własne ryzyko. (wtb.)

Dardanele.

(wtb.) Konstantynopol, 9 maja. Główna kwatera turecka donosi: Ażeby mógł się pochwalić nieprzyjacieli, że atakuje ze skutkiem, przedsięwziął ataki pod Ari Burnu i Sedd ul Bahr pod osłoną okrętów, ale w każdym wypadku odparto go przy ciężkich jego stratach i zepchnięto do stanowisk na wybrzeżu. Przedwczoraj część naszego lewego skrzydła wdarła się do szaniec nieprzyjacielskich i zabrała wielką masę materiału a składy żywności wzięła pod ogień. Nieprzyjacieli strzela kulami dum-dum i ostrzeliwa z rozmysłem miejsca, gdzie gromadzimy rannych.

Sprzysiężenie przeciw Turcyi.

(wtb.) „Voss. Ztg.“ donosi za „Taninem“, że policja turecka ma dowody na istnienie sprzysiężenia, do którego należą ludzie w nieobecności skazani na śmierć. Kierownikami sprzysiężenia byli angielski poseł w Atenach, były prezes ministrów Venizelos i były poseł grecki w Konstantynopolu Paras. Sprzysiężeni mieli obalić rząd, zgładzić oficerów niemieckich, zniszczyć flotę i opanować Konstantynopol.

Do dzisiejszego numeru dołączamy „Austrowany Kurver wolenny“ z bardzo zajmującymi i pięknymi rycinami. Prosimy Szanownych Czytelników, ażeby go pokazali innym, którzy gazet nie czytają i zachęcić ich do zaabonowania gazet naszej.

Nakładem „Polaka“, spółki wydawn. z ogr. odp. w Katowicach. — Drukiem drukarni „Katolika“, spółki wyd. z ogr. odp. w Bytomiu. — Redaktor odpowiedzialny: Adam Napieralski w Bytomiu.

Persil

pierze
samodziałająco!

Słowiańskie powieści i podania ludowe. Z licznymi ilustracjami. Tak zajmujące powieści powinien każdy czytać
Cena 1.25 mk.

Do nabycia w naszej Księgarni.

Henkela Soda do prania

Materie na suknie i bluzki. Wszelkie modne materie latowe. Wyspy, poszwy, towary płócienne. Zrykoty, bielizna, rękawiczki, pończochy. Konfekcja dla pań i dziewcząt.

N. Markiewitz, Król. Huta
ul. Wstępcy tronu 45 i Wodna 9.
Dobre towary! Założ. 1888 Niskie ceny!

Bank ludowy w Rybniku

ul. św. Jana (Johannest.) 110 przy kościele
otwarty codziennie od godz. 8—12 i od 2—4
wyjąwszy niedzielę świętą,

udziela pożyczek na weksle

i płaci od złożonych w nim pieniędzy:
3% za tygodniowym wypowiedzeniem, 3 1/2% za półrocznym wypowiedzeniem, 4% za półrocznym wypowiedzeniem.

Od 1-go do 3-go włącznie oblicza się procent za cały miesiąc, od 4-go do 16-go włącznie jeszcze za pół miesiąca.

W drogi i soboty po południu dla publiczności zamknięty.

BANK LUDOWY :: KATOWICE

ulica Beaty (Beatestrasse 16)

(we własnym domu)

udziela pożyczek na weksle;
płaci od złożonych w nim pieniędzy:

3% za tygodniowym wypowiedzeniem,
3 1/2% za półrocznym wypowiedzeniem,
4% za półrocznym wypowiedzeniem.

Od 1—3 włącznie oblicza się procenta za cały miesiąc, od 4—16 włącznie jeszcze za pół miesiąca. Z dalszych stron jak z Westfalii, Nadrenii i t. p. można uadysłać oszczędności pocztą, z dołączeniem 5 fen. za odniesienie. Przyjmujemy oszczędności dzieci od 50 fen.

Bank otwarty w dni powszednie tylko do południa od godz. 8—12. Po południu bank zamknięty, gdyż wtedy załatwia się tylko sprawy hipoteczne, ksiązkowanie i t. d.

Telefon nr. 1012.

Polecamy nasze skarbonki domowe.

Największy i najstarszy skład skór
w miejscu

Adolf Schindler,

Katowice, ul. Grundmanna 16.

Najtańsze źródło zakupu
skóry, cholewek i wszystkich artykułów szewskich i siodlarskich.

Kupony pasowe jakoteż rzemienie do szycia i wiązania.
Zawsze wielki zapas skór dla pantoflarzy.

Skład gotowych pasów.

Kurtoanie i detalicznie.

Bank ludowy w Zabrze

ul. Cesarzewicza 85

opodal „Wilhelmshöf“

przyjmuje depozyty
dyskontuje weksle
wypożycza pieniądze

GODZINY BIUROWE:

w dni powszednie od 8—12 przed południem
od 2—4 po południu.

W obecnych czasach
naipewniejsze pieniądze
w banku!

Przyjmujemy depozyty w każdej wysokości, począwszy od 1 mk. i płacimy od nich:

3% za tygodniowym
4% za ćwierćrocznym
4 1/4% za półrocznym
4 1/2% za rocznym
5% za dwuletnim

wypowie-
dzeniem

Bank Ziemski - Landbank

w Bytomiu (Beuthen O.-S.)
ulica Dworcowa 37 (Bahnhofstr.)

Od komitetu niesienia pomocy w Król. Polskiem

odbieramy pismo następujące:

Informacyjna i organizacyjna podróż komitetu po Królestwie, odbyta w drugiej połowie marca, a podana społeczeństwu do wiadomości w numerach poświęconych wszystkim gazet, wydała rezultat bardzo dobry.

Dwadzieścia przeszło komitetów przeważnie po miastach rozpoczęło zaraz prawidłową pracę, wspierając się nawzajem. Komitety powiatowe bowiem starały się przyjąć w pomoc miastom przez zakupno żywności i dosyłanie teje w odpowiednie miejsca.

Niektóre komitety, jak w Kaliskiem, Włocławskiem, Kutnowskiem i Łęczyckiem, zajęły się także zbieraniem składek wśród swoich współobywateli. Składki te dość poważnie już wykazywały kwoty. Świadczy to o wielkiej żywotności bract naszych w Królestwie, którzy sami ucierpiawszy tak wiele z powodu wojny, jeszcze zdobywały się na ofiary.

Praca w komitetach jest bardzo intensywna, w niektórych miejscowościach członkowie zbierają się w stałe oznaczonych dniach i z tych posiedzeń nadesłają do Poznania odpisy protokołów, z których komitet nasz informuje się o stanie nędzy bez przerwy.

Ale na tem się nie kończy troska. Codziennie nadchodzi do nas po kilka listów z pojedynczych wsi i miasteczek, nawet z miejscowości, do których z niezależności od nas przyczyniła nie raz dotrzeć trudno. Wiadomości te po części spowodowały komitet, że w ubiegłym tygodniu zrobił drugą podróż. Jeden z członków komitetu udał się w Kutnowskie, Włocławskie i Łęczyckie, drugi do Częstochowy.

Sprawozdanie z Częstochowy jest wprost przeżajające. W pierwszych pięciu miesiącach wojny wydano tam w czterech tanich kuchniach 283 661 bezpłatnych obiadów, w ubiegłych trzech miesiącach osiągnięto już cyfrę 577 417 obiadów, czyli blisko 6500 obiadów dziennie.

Dochody z dobrowolnych podatków, nałożonych na osoby mniejsze, na istniejące interesy kupieckie, z opłat od przywiezionych do miasta węgla i towarów nieżywnościowych, wreszcie z drobnych ofiar, są bardzo niewielkie, wynoszą miesięcznie 15-20 000 marek. A że rochód dochodzi do blisko 45 000 marek, przeto co miesiąc na żywność dla głodnej ludności w Częstochowie brakuje co najmniej 20 000 marek, aczkolwiek i OO. Paulini na Jasnej Górze wydają także 300 bezpłatnych obiadów codziennie.

W Częstochowie istnieje t. zw. „Doraźna Pomoc”, posiadająca w 4 dzielnicach miasta ulokowane kuchnie i własną piekarnię. Mnóstwo ludzi zupełnie bezinteresownie oddają swą pracę na usługę biednych. Dość powiedzieć, że dziewczyny strażące ziemniaki przez dzień cały, pobierają po 3 ruble, kierująca kuchnią gospodyni tylko 10 rubli miesięcznie. Część tym ludziom, którzy sami nie mając, drugim tyle oddają usług!

Na czele „Doraźnej Pomocy” stoi proboszcz parafii św. Zygmunta, ks. kanonik Fulman, znany kierownik towarzystw robotniczych w Częstochowie. Kuchnie pod jego kierownictwem funkcjonują znakomicie. Warunek jednak, aby im nie zabrakło żywności. Tej żywności brak dotkliwy daje się odczuć i w innych miejscowościach, jak zwłaszcza w Sosnowcu, Będzinie, Zdunskiej Woli i Pabjanicach. W tej ostatniej miejscowości ludność żywi się już od dawna kartoflami wyłącznie, a chleba nie jada wcale.

W powiatach kutnowskim i włocławskim, gdzie najłatwiej jeszcze o żywność, komitety miejscowe starają się o zakupno teje w większej ilości, celem dostarczania jej zniszczonym miejscowościom,

zwłaszcza w okolicach Łodzi i Łowicza. Utrzymują w tym celu stałe stosunki z komitetami założonymi w tych właśnie miejscowościach, najsrożej głodem dotkniętych. Chodzi tam zaś nie raz nie tylko o żywność, ale i o ziarno do siewu. Dla tego też w Łęczyckiem daliśmy już 7000 marek wyłącznie na dopomożenie małej własności przy zasiewach i upoważniliśmy komitety we Włocławku i Kutnie, aby się starały dostarczać, gdzie potrzeba zasiewu małowolnym gospodarzom.

Zebrał nasz komitet do tegoczasu:

Ze składek 500 298 mk.

Od Rady Narodowej 200 000 „

Od Komitetu Sienkiewicza 81 262 „

Razem 781 560 mk.

Dotychczas wydałmy ogółem na zapomogi 238 000 marek; a jest to zaledwie mała cząstka zapotrzebowania. Czekamy nas nadto znaczny bardzo wydatek tj. współudział w akcji komitetu Rockefellera. Komitet ten, załatwivszy formalności z władzami, rozpoczął działalność, starając się o zakupy zboża w neutralnych krajach, spotyka się tam jednakowoż z poważnymi trudnościami: O ile zabieg jego zostaną uwieńczone pomyślnym skutkiem, weźmie nasz komitet w tej akcji, wymagającej z natury rzeczy kwot milionowych, udział sumą 400 tys. marek.

Właśnie wyżej wymienionych 238 000 marek byłoby zatem już rozdysonowanych 638 000 mk.

Do tego dochodzą jeszcze wydatki na zakupienie znacznej ilości sieni i solonego mięsa. Śledzi przekazywaliśmy do komitetów kuchni ludowych w Łodzi 12 wagonów, i po 3 wagony do Częstochowy, i Sosnowca. Nabyte 50 000 kg. mięsa, na które uzyskaliśmy od urzędu spraw wewnętrznych pozwolenie na wywóz do Królestwa starać się będziemy oddawać najbardziej głodem dotkniętym miejscowościom. Ponieważ okazała się niemożliwość wywożenia dalszych artykułów żywnościowych z Niemiec do Królestwa z powodu istniejącego zakazu wywozu, przyczynił się komitet nasz do założenia Towarzystwa z ograniczoną poręką pod firmą „Import”, które to Towarzystwo w neutralnych państwach zakupować będzie artykuły, jak mięso, sianę, słonę, margarynę, ryż, kasze itd. i zceniżuje w ten sposób handel towarami w Królestwie, obniżając znacznie ceny na rynku, gdzie obecnie poszczególne jednostki wyzyskują sytuację. Z tego z tego przedsiębiorstwa, przeznaczony jest wyłącznie na biednych w Królestwie.

Wobec takich warunków zwracamy się do całego społeczeństwa z gorącym apelem, by nie ustawało w ofiarności. Wielu przy pierwszej składce zaznaczyło, że dają ratę pierwszą, oczekujemy zatem rat następnych. Po za tem należałoby się namwlić, w jaki sposób składować, aby pociągnąć do tego wszystkich. Niełatwo to co prawda wpoić w ludzi przekonanie, że ofiarność powinna być tym razem większa, aniżeli przy innych okazjach. Ogrom bowiem nieszczęścia wymaga nadzwyczajnych środków zaradczych. Wielu z nas, zwiędzających zniszczone okolice, patrzyło z bliska na spustoszenia, było obecnym i widziało odżywianie się po takich kuchniach tego wynędzniałego ludu. Czy możemy być obojętni na taką niedolę i mając wszystkiego pod dostatkiem, zezwolić, aby marniała ta ludność, będąca integralną cząstką i sołą naszego narodu? Jedynie przez pomoc doraźną a obfitą przyczynimy się do tego, że nie umniejszą się nasz co do liczby, ale utrzyma i powiększy się nawet, a przedewszystkiem zjednoczy się miłością bratnią, która nie tylko w nieszczęściu, ale i potem, gdy znośniejście nastąpią warunki życia, da nam rekojmie solidarności naszej.

Tą myślą ożywni, do dalszych ofiar się zabieramy!

Komitet niesienia pomocy w Królestwie Polskiem.

Ludwik Mycielski, zastępca przewodniczącego.

Kazimierz Brownsford, sekretarz.

Ks. Patron Adamski. Ks. poseł Brandys. Dr. Bolesław Brodnicki. Zygmunt Chłapowski. Ludwik Cichowicz. Książę Olgierd Czartoryski. Ks. prał. dr. Dalbor. Jan Dominirski. Książę Drucki-Lubecki. Ks. Patron Kupczyński. Wojciech Lipski. Oskar Marchlewski. Dr. Felicjan Niegolewski. Dr. Leon Janta-Polczyński. Karol Rose. Michał Szczaniecki. Dr. Zygmunt Seyda. Stanisław Sikorski. Bernard Sypniewski. Dr. Jan hr. Szoldrski. Dr. Tadeusz Szuldrzyński. Jan hr. Żółtowski.

ROZMAITOŚCI.

* Samobójstwo skazanej na śmierć. Z Darmstadtu donoszą: Skazana za udział w zamordowaniu swego męża na karę śmierci Heydrichowa popelniała onegdaj we więzieniu samobójstwo w celu swego przez powieszenie się. Heydrichowa pomogła kochankowi swemu, 25-letniemu studentowi Vogtowi w morderstwie, które, jak donoszą, spełniono w ten sposób, że podpalamo mieszkanie Heydricha a jego samego obalamo w końcu naftą i spalono również.

Ciągnięcie 5 klasy 5 prusko-południowo-niemieckiej (231 królewsko-pruskiej) loteryi
Dnia 7 maja. — Przed południem.
(Tylko wygrane ponad 240 mk. są przy odnośnych numerach w klamrach dołączone.)

50 112 780 806 35 30 70 10007 908 3041 [600] 111 780 806 35	810 2098 [3000] 110 344 98 [500] 440 603 7-8 2041 1500 [244]	880 71 98 444 44 64 665 69 739 824 87 [600] 84 2337 61 088-78	718 23 865 8288 333 607 10 71 635 878 93 882 8068 383 [3000]	906 424 631 97 013 40 78 827 781 7000 [600] 11 10 247 84 976	9463 641 70 878 8119 86 280 533 [600] 536 9015 78 118 [500]	607 70 418 29 [1000] 70 532 63 624 786 97	10047 1003 102 287 418 606 621 719 [600] 93 95 820 953	11031 40 488 600 734 70 880 12012 215 36 470 674 606 [500] 12 78	986 13604 1 15 33 64 933 64 77 81 14010 61 231 641 58 80 601	87 75 92 762 88 978 15113 258 890 [500] 18121 [1000] 45 228 81	653 59 17022 116 [500] 235 85 812 434 64 723 20 807 18235 86	641 625 742 69 604 19053 133 51 226 456 719 34 92 [1000] 875 993	22008 145 78 883 733 48 55 951 21013 212 61 809 437 673 89	827 851 57 22290 78 [1000] 388 414 598 23293 473 673 625 [600]	49 [600] 24131 185 271 401 [600] 74 84 71 873 25053 109 28 74	54 320 492 626 30 740 853 28025 [1000] 86 [500] 135 044 18 87	701 79 959 27104 [600] 22 78 278 338 60 470 521 633 28180 862	486 537 38 704 [600] 859 944 97 29115 35 73 231 340 435 666 99	600 7561 819 60 [500] 859 944 97 29115 35 73 231 340 435 666 99	30471 354 675 31046 190 91 205 53 369 417 70 92 590 784	781 800 45 98 [1000] 32079 132 33 301 17 706 19 [3000] 33 [1000]	66 55 844 [600] 74 33073 137 81 599 614 34098 35 109 206 877	670 728 58 98 801 69 897 3551 69 897 3551 69 897 3551 69 897 3551	47 54 98020 420 632 63 [500] 723 63 63 63 63 63 63 63 63 63 63	418 72 678 658 99 31222 224 330 400 14 599 655 810 39298 [1000]	343 64 [600] 118 735 35 88 884 928 [500]	40274 813 673 871 [3000] 817 41051 215 592 409 20 23 699	626 12964 42007 71 188 895 43118 229 58 308 10 611 [1000] 72	44013 [3000] 99 121 371 469 711 [1000] 870 939 51 870 939 51 870	[600] 472 629 734 46034 90 270 [600] 70 99 341 734 47086 345	[600] 438 721 842 57 [600] 85 923 98 [1000] 48238 504 45 708	21 22 87 834 49263 892 479 609 729 683	53039 448 [600] 99 529 633 748 958 51108 54 455 614 24	89 830 980 52098 242 328 35 671 712 048 80 53020 125 335	[3000] 469 [1000] 849 55 70 747 40 810 [500] 18 975 78 63 54204 86	308 23 857 63 700 807 55420 41 601 708 649 78 58122 88 70	429 712 87 532 706 87 [1000] 814 61 64 955 57036 822 [600]	230 811 90 88 58021 44 72 160 218 31 68 78 88 824 690 714 23 73	585 78 920 66 [600] 58546 628 912 95	[600] 841 74 864 502 81 88 859 915 [700] 20268 113 [500] 30 253 64	[600] 897 [600] 472 570 71 880 880 620 63227 309 [3000] 602 8	719 972 80 64177 79 828 43 48 414 66 646 70 50 64 81 65083 218	82 874 91 438 39 58 626 648 968 99 68032 138 61 284 301 65 44	80 823 586 48 68 91 630 67028 83 287 826 [1000] 718 68147 219	373 789 220 66 64 69003 10 700 233 638	70190 [600] 326 530 803 13 355 71098 150 79 [600] 303 [3000]	312 441 680 787 72021 33 103 222 79 300 414 536 645 701 84 812	936 41 73113 214 48 677 714 27 82 [1000] 695 908 46 74015 71 475	78185 87 801 78 105 30 76126 40 217 31 83 84 423 548	77018 43 181 34 311 99 399 565 78067 131 203 85 450 [3000] 598	714 800 948 100 [600] 78108 207 87 363 63 433 645 64 [600] 939	114 86049 302 352 433 632 83 775 810 81212 15001 374 474 902	86 864 82122 45 203 [1000] 50 497 558 853 782 69 812 83161 65	480 [1000] 647 605 838 957 88 [500] 34040 74 639 62 716 48	802 82 979 83049 [1000] 189 201 32 84 [600] 396 75 682 602 785	818 [600] 45 67 873 [600] 88701 43 848 61 67128 202 380 784 685	942 [600] 86 88015 215 313 27 80 98 452 [3000] 41 632 905 98	88033 106 25 231 339 410 658 917	90014 212 351 97 99 408 18 19 84 553 99 99 600 745 60 [500]	882 944 40 48 91088 144 [3000] 254 99 322 413 34 81 577 824	92010 107 802 17 99 485 813 871 946 94 93203 481 575 81 64110	24 42 60 92 940 402 102 82 263 373 418 21 518 702 6 48 871	[600] 34 271 862 956 76 [1000] 97006 183 97 364 445 604 91	362 80890 100 442 71 830 824 98022 60 684 788 872 933	100057 37 340 412 [600] 85 827 761 831 62 101086 987 83 98	478 [600] 87 [600] 584 684 709 611 [600] 93 [600] 911 88 92 96	183 241 98 337 402 79 708 898 104207 [500] 330 427 [500] 703	61 61 624 49 68 103168 262 495 516 609 72 726 58 70 823 48 987	108104 826 87 [600] 418 60 539 63 642 991 107146 214 484 684	633 [600] 99 108038 78 183 90 481 615 48 830 87 108003 10 813	78 86 608 754 933	110016 110 88 817 597 872 82 774 11088 178 300 344 584	630 922 49 [50000] 70 112 53 64 [600] 168 [600] 1001 978	85 855 734 87 113 345 83 62 125 831 44 58 822 64 75 710 57 82	62 62	60 118200 820 513 31 116186 612 31 117009 41 344 524 28 34	968 118018 70 107 205 61 315 61 483 99 [1000] 748 66 441 118138	283 69 841 01 437 86 505 903	312 422 607 87 43 49 804 84 122038 108 145 61 226 [3000]	622 632 617 123136 343 476 571 825 934 79 124001 116 827	787 809 15 40 822 98 125058 234 382 [1000] 380 380 380 380 380	879 910 38 130 126 81 400 86 140 86 140 86 140 86 140 86 140 86	904 128176 60 98 643 [3000] 846 129113 [3000] 64 228	63 508 [10000] 84 438 603 [500] 772 860 988 83	130074 185 846 400 64 672 777 898 597 131014 61 55 63 71	184 210 36 [1000] 90 314 69 682 62 62 62 62 62 62 62 62 62 62 62	144 760 78 79 15319 46 262 623 910 130425 107 853 554 675 721	19 130809 78 130 130 260 800 407 [1000] 739 47 78 854 904 70 130806	214 124 44 651 59 704 801 137014 176 342 69 73 401 8 956	130803 [600] 147 411 47 599 [3000] 130807 172 69 240 610 83 903	500 938 [600]	140109 208 877 479 651 615 [600] 80 141021 69 87 136	65 71 832 89 80 933 142103 99 215 44 69 77 383 456 600 22	77 78 932 42 143080 234 980 70 882 722 [600] 40 800 24 60	144114 329 60 419 42 655 148107 167 590 429 681 84 824 06	762 800 146027 [500] 402 608 147012 104 [3000] 248 83 681 617	718 827 387 78 1480382 [500] 174 93 862 644 701 13 1219 148064	174 625 [600] 57 738 819 85 30	60222 130 130 130 130 130 130 130 130 130 130 130 130 130 130	994 152076 141 285 428 594 [600] 603 743 118233 433 972 718	60 59 654 985 150403 236 335 60 472 84 680 243 904 [1000]	155095 140 264 427 624 778 158041 40 62 123 35 600 [600] 234	478 [600] 561 650 43 93 704 803 50 61 931 157036 587 96 94	610 [600] 78 39 944 158040 [600] 62 42 244 904 400 564 649 778	944 159183 [600] 601 85 788 [1000] 66 804 21 67 70 71 963	[1000] 67	160181 287 897 899 85 857 904 161235 356 407 68 [600]	689 720 70 [1000] 827 72 162209 47 84 868 47 816 78 930 430	830 [600] 65 153294 84 87 [1000] 61 813 99 813 99 813 99 813 99	67 53 762 812 61 621 165014 4 98 [600] 814 617 897 924 51	168046 178 [1000] 251 435 37 692 [600] 761 71 [600] 911 167031	68 140 89 75 403 99 626 [1000] 824 360 2781 960 168040 69 182	245 264 485 831 780 168071 834 368 508 [1000] 607 700 61 87	808 119 922	170501 8 53 78 720 85 71 944 171081 137 83 884 90 453	81 669 916 65 172033 116 [600] 46 280 848 804 778 985 173113	10 81 58 344 78 687 744 174318 429 40 74 749 924 175213 489	785 695 178107 288 837 76 922 177487 71 655 883 958 178179	[600] 60 330 81 421 [600] 519 [1000] 64 648 71 712 880 178034	805 789 89	180801 88 92 135 94 241 400 [600] 87 181007 66 [1000] 73	85 858 418 26 687 708 9 61 910 79 182 300 [1000] 8 431 614	630 66 779 828 80 183141 303 646 617 53 184317 61 92 85 645	65 72 610 135 910 135 244 [1000] 73 387 406 71 878 93 [1000] 618	180339 448 677 788 187033 599 484 617 87 736 948 92 188122	608 762 805 [600] 939 180399 106 473 884 623 877 87 883	190001 [3000] 76 114 88 122 421 81 632 49 [1000] 82 933 63	78 191087 135 402 872 192426 100 600 81 613 99 813 99 813 99	32 60 608 [1000] 833 80 92 926 193004 31 833 827 194359 427 613	70 195274 404 601 848 977 99 196213 401 875 710 874 500 197187	[1000] 424 80 847 882 81 [600] 180383 [3000] 811 44 588 870 936	44 [600] 198200 888 844	1980002 130 130 130 130 130 130 130 130 130 130 130 130 130	510 [3000] 75 63 792 82 76 83 923 71 201184 318 604 800 83	203364 273 303 436 68 619 99 828 903 204112 249 74 410 72 622	601 20 720 [600] 78 821 984 208107 267 85 328 40 454 847 [500]	988 208117 481 728 85 874 79 207641 83 [600] 51 108 808 758 1	818 59 71 980 208138 251 588 [600] 858 208088 859 717 89	900 948	210018 [1000] 19 40 121 834 334 408 [600] 37 678 [3000] 68	88 783 21104 284 465 596 901 212236 81 374 85 253 461	213081 99 198 485 684 720 41 52 79 214007 81 374 85 253 461	40 218071 241 215 215 215 215 215 215 215 215 215 215 215 215	60 653 94 21
---	--	---	--	--	---	---	--	--	--	--	--	--	--	--	---	---	---	--	---	---	--	--	---	--	---	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	---	--	---	--------------------------------------	--	---	--	---	---	--	--	--	--	--	--	--	--	---	--	--	---	--	----------------------------------	---	---	---	--	--	---	--	--	--	--	--	---	-------------------	--	--	---	---	--	---	------------------------------	--	--	--	---	--	--	--	--	---	---	--	---	---------------	--	---	---	---	---	--	--------------------------------	---	---	---	--	--	--	---	-----------	---	---	---	---	--	---	---	-------------	---	--	---	--	---	------------	--	--	---	--	--	---	--	--	---	--	---	-------------------------	---	--	---	--	---	--	---------	--	---	---	---	--------------

Ciągnięcie 5 klasy 5 prusko-południowo-niemieckiej
(231 królewsko-pruskiej) loteryi
Dnia 7 maja. — Po południu.
(Tylko wygrane ponad 240 mk. są przy odnośnych numerach w kłamrach dołączone.)

56 57 133 71 216 322 23 [1000] 63 423 751 1159 310 26 53
578 744 81 2010 571 627 93 802 [500] 57 [1000] 966 3040 242 86
[3000] 452 90 508 605 25 804 9 23 925 4077 108 42 388 634 735
49 871 5033 [500] 416 716 6011 65 123 [1000] 528 35 98 750 815
997 7023 [500] 109 89 302 69 574 802 [500] 827 8019 227 340 489
945 72 76 85 953 90 9520 671 725 58 930 52
10148 52 317 98 617 [500] 847 64 88 915 11085 132 485 97
563 64 [500] 12050 [500] 91 163 315 405 21 33 600 34 98 718
855 [500] 990 13193 308 20 46 409 40 514 32 57 83 761 68 904
14187 324 508 27 [1000] 82 824 724 828 92 [1000] 15155 [500]
306 21 66 88 773 911 [10040 42 94 119 [500] 43 389 449 656 [1000]
74 82 89 [500] 702 17039 137 508 94 785 [1000] 18255 63 418
589 685 97 843 65 19118 224 29 442 793 827 [500] 41 972 88 [1000]
20033 103 98 [1000] 360 545 864 [500] 903 22 58 21179 88
92 352 95 709 83 [1000] 883 955 [3000] 22059 318 455 69 647
638 780 [1000] 817 23 [3000] 71 97 23264 84 [500] 402 671 86 98
728 888 900 67 68 24094 221 542 681 782 835 [500] 88 25189 281
845 51 72 447 574 641 729 801 26000 100 8 31 60 [500] 243 816
29 489 585 608 28 719 878 901 8 27171 214 542 601 723 828 66
28121 23 47 84 247 78 488 555 678 807 908 63 29080 [500] 66
120 33 409 14 798 [1000] 920 48 [1000]
30010 218 635 [1000] 94 724 806 50 61 938 39 87 31234 67
330 [1000] 498 515 49 [500] 718 33 75 80 [500] 88 [1000] 32215
75 91 522 699 731 814 67 936 33103 475 [1000] 835 59 73 775 80
16 937 34081 128 68 887 35438 73 638 815 58 36086 126 [500]
427 604 [1000] 12 39 749 69 81 82 898 37018 90 140 240 85 336
428 641 632 839 [500] 38218 18 478 555 745 39032 [500] 376 [500]
630 777 916 57 [500]
40283 419 514 [500] 819 993 41127 88 89 [1000] 208 21 316
479 584 739 65 81 839 907 86 42284 92 334 452 594 [500] 622 80
970 43124 80 521 83 621 23 85 721 914 44010 89 139 223 26 352
421 543 83 876 45002 24 [1000] 68 202 32 563 611 705 925 46045
322 80 [3000] 517 614 [1000] 754 833 47421 764 88 48089 114 [3000]
56 230 609 11 727 870 72 49001 117 39 45 [1000] 248 75 82 410 77
522 880
50028 180 292 453 620 [500] 701 86 [500] 95 871 922 51121
86 55 553 659 741 97 805 912 20 52034 41 303 429 [1000] 59 612
738 88 992 [500] 53259 346 429 557 703 [3000] 970 54042 94 188
428 70 517 28 30 697 763 844 72 [1000] 90 99 55012 88 259 68 77
487 [1000] 585 640 64 88 [500] 761 [500] 98 854 95 916 58110
216 701 60 819 926 77 57045 46 159 75 274 374 463 89 524 71
[3000] 737 [3000] 58015 282 463 551 697 730 59044 129 640
980 988
60038 62 [500] 98 880 451 53 606 707 29 78 97 81 61008 176
200 7 44 92 334 404 [1000] 53 528 834 390 938 62024 349 [1000]
98 [500] 99 437 63 575 [500] 683 93 712 20 813 81 63382 64075
123 66 405 579 617 84 730 48 957 65072 87 185 288 312 37 80 409
600 787 805 21 959 66056 89 330 502 51 [500] 75 814 21 23 98
952 67032 269 306 564 [1000] 642 841 68054 78 182 91 259 830
497 697 816 53 914 93 69075 165 [500] 246 830 438 598 684 838
959 66 72
70099 112 40 43 96 233 315 420 54 80 96 639 761 63 898
[500] 71092 138 65 [500] 239 440 682 891 953 72007 63 430 528
64 880 73080 [3000] 111 843 805 38 67 74008 331 [500] 34 94
411 585 809 718 890 900 75172 222 467 536 69 88 792 803 28 60
62 63 [500] 91 961 77 76041 [500] 110 501 14 624 78 741 [1000]
853 916 77310 556 78 [500] 806 63 [1000] 96 958 79 78288 815
88 511 881 921 94 79083 304 740 67 [1000] 89 528 680 82 814 [1000]
80038 [1000] 588 603 463 44 808 18 23 [3000] 62 843 81145
328 441 51 571 97 635 60 700 15 963 82009 32 81 365 441 557 608
08 98 821 902 83085 51 65 225 751 92 868 942 84312 [500] 424
85 61 712 42 52 71 6 85052 146 354 550 83 719 [500] 841 88027 62
348 47 558 623 80 81 702 [500] 96 857 928 40 50 87395 58670 801
78 909 88081 147 304 74 85 434 94 [500] 52 [500] 37 710 857 972
89448 95 551 657 748 [3000] 810
90009 155 65 274 99 385 [500] 657 63 708 24 [500] 850 [500]
94 963 74 91088 293 313 39 662 749 830 82 945 [500] 92483 526
74 [1000] 91 656 713 857 93014 91 131 86 511 [500] 601 9 929 94037
315 704 77 826 75 95020 111 45 78 201 55 331 501 9 916 67 745
99 96080 198 523 613 33 63 [3000] 797 915 97273 95 326 68
[500] 717 874 900 98017 23 34 213 89 390 435 554 622 88 764 932
99003 149 63 [500] 315 88 91 519 667 776 855
100004 8 49 232 45 397 644 788 854 958 71 101057 165 282
124 48 702 51 95 862 951 102036 253 339 103036 67 84 239 478
126 743 61 821 954 104088 139 230 81 [1000] 86 839 71 84 98
[500] 501 97 830 911 105080 585 373 552 800 712 106112 308
579 711 63 68 854 914 107136 250 62 300 73 443 533 625 909
[500] 12 45 108053 137 58 284 507 55 743 801 109060 109 330 82
12 55 518 792 953
110032 [500] 149 291 475 [1000] 828 94 111046 159 64 254
393 94 489 553 704 822 92 112047 11680 85 283 368 591 718 879
[500] 995 113099 223 922 284 321 423 71 637 782 841 51 114069 244
317 429 563 115184 90 241 99 808 718 116815 16 752 117155
937 576 61 615 704 41 822 118138 236 38 68 802 5 [500] 487 519
872 40 119106 98 233 61 309 580 [500] 610 97 904 10
120185 203 45 383 97 951 121121 207 [3000] 335 51 511
665 801 34 47 925 122231 887 468 [1000] 729 78 975 123383 547 61
600 773 856 80 938 124144 624 88 88 [3000] 885 978 125247 [500]
435 78 [500] 614 75 751 58 858 126130 [1000] 63 73 257 [1000]
63 683 717 838 93 127030 288 300 90 582 691 752 859 988 128050
199 353 59 459 79 678 932 96 [3000] 129900 7 108 59 224 308
[500] 627 64 67 [3000] 96 738 59 [500] 78 822
130155 77 238 311 674 937 131105 457 800 7 11 909 33 73
132325 555 633 72 821 979 133144 79 410 632 [3000] 92 884 920
71 41 97 134140 44 [500] 213 310 65 448 70 861 76 981 [1000] 72
135075 117 50 487 541 785 803 912 136415 75 [1000] 697 [3000]
778 935 137125 357 88 780 848 919 138013 374 481 67 510 62 64
965 808 17 [1000] 65 940 139085 249 982 547 67 90 740 48
140003 60 298 650 823 950 141108 16 208 45 600 732 939
82 142063 298 [3000] 431 598 661 782 828 48 [1000] 143048 184
498 587 951 78 144001 262 306 60 503 626 73 768 838 145068
120 63 208 412 81 82 512 705 859 [3000] 987 146158 297 324 95
500 8 745 69 899 147008 11 51 55 647 67 77 892 963 75 148097
100 591 820 993 149497
150760 815 47 910 93 151019 124 430 519 897 978 [500]
152204 70 608 49 707 948 [1000] 153333 708 48 [500] 818 36 73
[500] 154031 65 213 15 334 437 91 [15000] 649 706 64 86 878
155182 454 560 73 655 872 97 971 156084 117 225 60 349 63 472
11 534 [500] 756 804 6 157278 409 714 863 54 75 158232 304 4 425
87 43 519 622 77 88 708 202 159235 75 93 [1000] 303 585 79 95
648 63
160020 21 27 102 207 [500] 28 300 78 474 632 992 [3000]
161116 88 399 412 17 52 523 92 [3000] 877 909 162219 452 839
59 938 163075 150 59 681 715 [500] 91 164036 168 363 490 642
72 877 857 80 965 165052 595 [500] 911 55 166028 128 4500
92 248 [1000] 489 589 807 28 970 167024 155 64 [1000] 218 71 92
441 43 643 92 805 968 168032 111 13 203 169019 20 91 106 822
[500] 449 568 79 [1000] 642 795 877 903
170277 381 84 508 [30000] 761 827 97 [500] 171173 416
555 853 937 172221 737 [500] 90 99 912 173013 518 53 688 715
33 919 174016 24 104 58 81 303 888 984 175157 63 286 304 52
[500] 99 944 33 176070 [500] 209 357 63 499 [1000] 523 632 872
955 177136 83 85 370 427 [500] 641 47 836 50 178037 60 183 230
471 705 34 48 179239 44 429 49 85 728 93 838
180024 78 108 48 248 843 51 426 [1000] 73 638 817 943
181183 85 262 822 80 96 541 935 72 89 182089 100 315 478 597
183168 [500] 364 410 [1000] 33 537 633 731 98 184068 114 208
93 60 [1000] 67 93 769 185077 507 88 732 854 188010 123 298
436 611 728 43 [500] 864 187156 268 79 [3000] 451 564 771 83
901 84 [1000] 188283 476 687 710 [500] 873 947 189374 542 53
715 834
190022 163 [500] 214 63 808 191004 63 94 138 208 301 30
[3000] 423 44 [1000] 85 674 768 846 192137 [500] 274 402 35 37
10 97 628 836 89 988 193098 180 360 62 660 842 194061 78 140
208 [500] 29 840 578 638 79 [1000] 99 704 872 92 94 980 195047
568 80 812 768 808 [1000] 931 196137 47 [500] 385 430 661 [500]
79 746 197062 88 [1000] 112 204 427 708 852 975 198090 92 298
500 810 [500] 827 70 199467 783 811 91
200037 533 982 201054 64 73 104 [1000] 488 884 905 61
202006 82 101 12 31 225 805 635 686 [500] 96 916 [500] 85 203070 375
419 670 [1000] 601 51 204070 122 74 335 47 [500] 994 205388
498 636 44 782 208032 92 [500] 314 905 81 49 207081 145 244 47
576 617 80 775 208023 140 [1000] 92 280 321 409 12 564 629 784
958 209050 71 513 64 699 701 852
210101 806 410 [500] 97 649 978 211648 918 84 89 212059
184 414 643 694 718 826 [500] 213 266 335 [1000] 403 35 214019
108 241 466 77 [1000] 635 [1000] 41 716 83 870 938 215094 106
263 816 488 649 625 [1000] 782 808 [500] 909 52 [500] 82 216142
34 222 34 439 50 517 28 710 52 217 248 83 604 37 50 736 92 949
218573 78 786 912 34 [500] 50 219084 170 90 262 342 491 551
[1000] 615 706 46 49 829
220120 24 60 67 73 299 816 16 22 421 74 581 97 630 863
221265 92 [1000] 564 665 708 884 973 83 222062 173 276 [500]
908 436 99 639 57 758 6 873 223064 236 406 62 544 680 898 938
[500] 63 224070 87 97 426 669 226330 51 482 635 [500] 734 [3000]
83 97 213 40 43 875 446 659 226330 51 482 635 [500] 734 [3000]
826 86 227160 282 621 727 84 933 46 228270 360 437 505 47 619
229074 188 857 889 404 [500] 509 703 828 57 88 92 988 [3000]
230079 182 [500] 77 239 807 504 84 705 840 51 95 231011
263 864 76 615 840 232120 381 [500] 489 95 883 889 924 233076
480001 240 830 418 808 47 730 994

Ciągnięcie 5 klasy 5 prusko-południowo-niemieckiej
(231 królewsko-pruskiej) loteryi
Dnia 8 maja. — Przed południem.
(Tylko wygrane ponad 240 mk. są przy odnośnych numerach w kłamrach dołączone.)

14 245 517 628 718 33 38 54 73 916 1088 [500] 607 805 66
2109 244 484 602 44 56 704 11 827 51 88 940 3117 29 262 340
86 486 [500] 95 521 74 [1000] 616 21 36 37 44 95 [500] 831 48
64 78 946 4020 248 301 487 [1000] 596 849 5043 276 363 406
684 748 882 928 40 6046 47 77 529 813 35 45 913 7028 124
72 [500] 242 377 489 754 83 [500] 836 68 90 8108 639 91 752
82 830 958 [500] 9067 126 208 97 438 524 675 89 95 748 [500]
809 95
10087 115 [500] 35 55 221 [1000] 462 853 11008 53 [500]
221 87 300 476 518 620 807 48 942 62 12040 66 123 328 471 [1000]
90 [1000] 594 714 830 95 13102 332 484 628 938 14362 847 809
808 [500] 616 [1000] 49 15056 73 126 40 325 455 595 [500] 878
16001 218 323 629 755 907 17155 65 542 58 624 70 [500] 749
14102 23 288 707 935 19185 238 61 320 [500] 632 [1000] 614
[3000] 844
20038 100 68 242 [3000] 71 801 40 63 622 25 56 781 824
26 71 21019 44 180 211 390 439 72 549 82 91 99 638 927 32 47
22001 160 261 300 [500] 689 [500] 960 23163 223 375 492 819
904 24112 415 540 62 85 707 60 74 804 913 25103 18 297 327
57 515 50 82 601 749 26168 315 403 663 747 56 823 929 34 [500]
44 58 [1000] 70 [500] 27239 45 62 [1000] 324 449 502 [500] 18 89
845 52 909 28139 95 312 58 94 444 517 35 684 839 [500] 916 60
28105 87 489 531 67 614 843
30093 [1000] 137 92 360 584 603 91 808 41 31017 286
396 [500] 493 746 847 49 [500] 906 32003 11 19 32 170 [500] 86
204 325 61 466 539 48 688 713 39 870 33028 47 118 54 67
226 [1000] 950 540 784 928 34107 23 88 217 88 461 66 672 616 42
76 77 93 834 98 35036 62 114 43 222 97 878 88 95 36234 [1000]
300 [500] 58 93 735 956 61 37154 223 398 626 705 [1000] 906
38069 70 236 449 97 545 627 604 21 89 910 79 39244 87 307
510 771
40173 496 599 723 871 945 41102 538 89 648 70 992 42010
33 125 392 459 [500] 563 718 18 68 43035 [500] 77 241 305 71
[1000] 99 434 509 633 [500] 60 73 98 778 88 [1000] 813 [1000]
911 [1000] 29 39 45 44044 369 634 78 776 928 35 45083 [1000]
265 332 401 [500] 26 41 45 76 561 [3000] 603 10 765 988 46017 148
260 308 735 854 [3000] 951 99 47005 90 252 303 32 714 54 75
98 992 48026 91 423 35 742 910 52 49548 99 652 783 868 [500] 918
50021 66 155 79 [1000] 602 80 762 857 51503 93 802 43
[500] 96 947 52155 80 249 818 62 538 807 991 53128 74 258 90
358 [1000] 457 570 72 759 [500] 97 889 915 54076 221 325 32
494 780 834 942 55100 33 218 479 521 [500] 71 642 902 56027
88 148 92 423 27 631 737 948 96 57062 297 460 615 763 907
58088 198 222 420 587 625 718 24 850 82 59060 248 528 999
60212 353 421 635 83 [500] 614 27 68 88 61078 192 220
858 94 515 87 62116 35 229 421 537 86 639 [3000] 97 [500] 786
964 63014 480 544 [3000] 72 689 [500] 716 64021 74 [500] 241
81 370 409 551 715 815 65217 354 527 621 40 937 79 83 97 66356
67 67183 97 [500